

Kur'ân'ı okumak ne demektir?

Keremcan Yıldırım: “Kur'ân'ı okumak ne demektir?”

Kur'ân'ı okumak iki şekilde olur:

1- Kur'ân'ın âyetlerini yüzünden veya ezberden, tecvitli veya tecvitsiz, anlayarak veya anlamayarak klasik bir okumayla izlemeye, kavramaya çalışmaktır, takip etmektir. Kur'ân'ı anlayarak, âyetlerinin emirlerini kavrayarak ve baş tacı yaparak, mesajlarını benimseyerek, yasaklarından Allah'a sığınarak, tam bir inançla Allah'ın razı olduğu şeyleri öğrenmek ve yapmaya azmetmek, Allah'ın razı olmadığı şeyleri bilip ondan da kaçınmak için okumak en hayırlı okuyuştur. Bu okuyuşta kasıt olmadan yapılan hatalardan kişi mesul olmaz. Fakat hatasız okumaya ve anlamaya çalışmalı, hatasını gördükçe kabul edip doğrusunu öğrenmekten geri durmamalıdır. Bu okuyuşta gaye Allah'a kul olmaktır. Allah'a kulluk prensiplerini Allah'ın kitabından öğrenip kavramaktır. Allah'ın razı olduğu davranışları bilip uygulamak, razı olmadığı davranışları bilip kaçınmaktır.

Peygamber Efendimizin (asm) davranışları ve sözleri olarak tanımladığımız sünnet-i seniyye, Kur'ân'ın en sahih, en düzgün, en açık, en kolay, en kısa ve en doğru şekilde hayata geçirilmiş ve yorumlanmış hali olduğundan; sünnet-i seniyyeyi öğrenmek Kur'ân'ı okumak demektir, sünnet-i seniyyeyi yaşamak Kur'ân'ı yaşamak demektir. Nitekim Hazret-i Âişe (ra) validemiz “Peygamber Efendimizin (asm) ahlâkı nasıldı?” diye soranlara, “Siz Kur'ân okumuyor musunuz? O (asm) yaşayan Kur'ân'dı. O'nun ahlâkı Kur'ân'dan ibaretti.” buyurmuştur. Demek oluyor ki Kur'ân'ı okuyup anlamak ve yaşamak için Sünnet-i Seniyyeyi kavrayıp hayata geçirmek şarttır. Diğer bir ifadeyle, sünnet-i seniyyeyi dışlayıp yalnızca Kur'ân ile yetinmek Kur'ân'ı anlamak için yeterli değildir.

2- Kur'ân'ı okumakta ikinci şekil ve yol, kâinatı okumaktır. Çünkü Bediüzzaman Said Nursî'nin ifadesiyle kâinatın en doğru okuyucusu, en doğru yorumcusu, en doğru gözlemcisi Kur'ân'dır. Kur'ân kâinatı okuyor.¹ Bediüzzaman'ın diğer bir ifadesiyle, kâinat büyük bir Kur'ân'dır. Kâinat, Kur'ân'ın tefsir ve tercümesidir.² Kâinat Kur'ân'ın açılmış, Kudret-i İlahiye'ce tefsir edilmiş, İrade-i İlahiye'ce yorumlanmış halidir. Cenab-ı Allah “Ol!” emriyle Kur'ân âyetlerinin hükmünü, tabiata ve kâinata hükümran kılmıştır. Kur'ân âyetlerinin hükmünü kendi hayatına kendi iradesiyle hükümran kılan insana da Cenneti vaat etmiştir. Kur'ân insanın dünyasını da,

ahiretini de Cennete çevirmeye kabiliyetli ve ehliyetlidir.

Kâinatı “kitab-ı kebir”, yani “büyük kitap” olarak niteleyen Bediüzzaman Hazretlerine göre Kur’ân, kâinat sayfalarında ve zamanların yapraklarında kudret kalemiyle yazılan kudret ve oluşum âyetlerini cinlere ve insanlara ders veriyor. Kur’ân, her biri yüksek mânâlı birer harf olan varlıklara Allah hesabına bakıyor ve her bir varlık için diyor ki: “Ne güzel yapılmış ve ne kadar güzel bir surette Yaraticının güzelliğini gösteriyor.” Böylece Kur’ân kâinatın hakiki güzelliğini gözler önüne seriyor.³

Kâinat kitabını okumak ilimlerle mümkündür. Her bir ilim kendi diliyle kâinat kitabının bir ayetini, bir kelimesini, bir cümlesini okuyor ve okutuyor. Mesela Matematik ilmi Allah’ın kâinat kitabına koyduğu ölçüyü, dengeyi ve ince mühendisliği okuyor. Allah’ın Adl ve Mukaddir isimlerine ulaştırıyor. Fizik ilmi Allah’ın kâinat kitabının zahirine koyduğu ayetleri ve mesajları okuyor ve okuyucusunu Zahir ismine ulaştırıyor. Kimya ilmi Allah’ın kâinat kitabının iç sayfalarına koyduğu ayetleri ve kelimeleri okuyor; insanı Batın ismine ulaştırıyor. Tıp ilmi Allah’ın kâinat kitabının her bir yaprağına ve sayfasına koyduğu şifa ayetlerini okuyor ve okuyucusunu Şafi ve Rahim isimlerine ulaştırıyor.⁴

Çağımızda Allah’ın yeryüzüne indirdiği bir Kur’ân nuru olan Risale-i Nur, kâinat kitabını Kur’ân’ın bir büyük tefsiri olarak nasıl okuyabileceğimizi, Allah’ın kâinat kitabına koyduğu ince ve yüksek mesajları nasıl kavrayabileceğimizi ve kâinat kitabından Kur’ân’ı, Kur’ân’dan kâinat kitabını nasıl doğru şekilde yorumlayabileceğimizi ve bu yorumlarla ilk emri “Oku!” olan Kur’ân-ı Hakîm’e nasıl aydın ve anlayışlı bir okuyucu olabileceğimizi bize gösteren büyük bir Kur’ân kılavuzudur. Bu açıdan unutmayalım: Kur’ân’ı okuyup iyi anlamak için çağımızda Risale-i Nur’u okumak önemli bir vazife ve vecibedir.

Dipnotlar:

1. Sözler, s. 36
2. Sözler, s. 121
3. Sözler, 121
4. Sözler, s. 238